

Moskovits Mór És Goldmann Sári Esküvője

A kép Goldmann Sári, édesapám egyik lánytestvérének Goldmanné D. Róza lányának esküvőjén készült. Goldmann Sári a menyasszony, Moskovits Mór a vőlegény. A képen van még középen Goldmann bácsi és Róza néni (ülnek) -- Sári szülei --, a menyasszony mögött álló szemüveges férfi az édesapám, a kép bal szélén álló kalapos férfi pedig édesapám és Róza néni Nyíregyházán élt testvére, D. Elemér. Az első sorban baloldalt ül Elemér bácsi felesége, Tercsi néni, a kép jobb szélén pedig, fehér ruhában ül édesapám Gyula nevű testvérének felesége D. Gyuláné, szül. Bálint Gizella is. A többiekről nem tudom, hogy kicsodák. Édesapám egyik lánytestvére volt a Róza néni, akinek nem tudom, hogy milyen bácsi volt a férje. A Róza néni gyereke volt a Goldmann Sári, tehát ő is Sári volt. Miután apai nagyanyám Sára volt, nálunk volt egy olyan családi hagyomány, hogy az ágak, tehát a leszármazottak lányai között mindenkinek volt egy Sári, Sára neve. Az én második keresztnemem is Sára. Goldmann Sárának a férje volt a Moskovits Mór, aki kereskedősegéd volt a Petőfi Sándor utcában, egy szövet-selyem boltban. Sári néni az akkori kornak megfelelően otthon volt, háztartást vezetett. Volt egy kis kétszobás lakásuk a Bercsényi utcában, a harmadik emeleten, lift nélkül. Kispénzű emberek voltak, és ezért a Gizi néni, a Gyula bátyámnak a felesége patronálta őket, mert hát egy kereskedősegédi fizetésből taníttatták a lányukat. Az ő házasságukból 1930-ban született az unokanővérem, a Panni, Moskovits Anna. Ő később Mátrai névre magyarosított. Ez az egy lányuk volt, vele elég jóban voltam, sokat mentem föl hozzájuk. Ő egyetemet végzett, tanár lett, most már sajnos meghalt. A Sári néni elég magas kort ért meg, közel 90 évet, hát a Marci bácsi is, én azt hiszem, túlélte a holokausztot. Édesapám nyíregyházi testvéreinél az egész család elpusztult. Az a testvére iskolaigazgató vagy tanár volt, középiskolai tanár, és úgy hívták, hogy D. Elemér. Ő volt az Elemér bácsi, a felesége meg a Tercsi néni. Mint kisgyerek voltam náluk nyaralni, de hát egy öt-hat éves gyerekek az emlékei? Azt tudom, hogy szép volt Nyíregyháza, ott volt valami tó, és ott nyaraltam, azt hiszem, Sóstó. A Tercsi nénire úgy emlékszem, hogy mindig egy kicsit dohos barna ruhában jött föl, ez volt az ünneplő, utazó ruhája, és volt egy másik ruha, amiben itt volt. Nem voltak gazdagok, hát akkor sem volt módos egy középiskolai tanár. Két felnőtt korú gyerekük volt, az egyik a D. Pista, ahogy mondták, D. István, huszonakárhány éves, és a másik pedig a D. Saci, ahogy hívtuk, D. Sári. Ő már asszony volt, fiatalasszony, amikor elvitték őket valamelyik koncentrációs táborba. Sajnos, az egész család ott pusztult. Úgy tudom -- ez egy szomorú történet --, hogy a Sári férjhez ment, és a férje, azt hiszem, munkaszolgálatos volt. Ő ott lakott a szüleinél, és kisbabát várt volna, de sajnos, mikor megtudták, hogy deportálják őket, hát el kellett hogy vetesse a babát. Talán előző nap történt a műtét, és másnap már vitték őket bevagonírozni. Ezt hallottam, ez egy nagyon szomorú családi történet. Volt édesapámnak pesti testvére is, a Gyula bátyám, aki a Magyar--Olasz Bank igazgatója volt, végzettségére közigazdász, könyveket is írt. Házas volt, egy nagyon gazdag magkereskedő családnak a lánya volt a felesége, a Gizi néni, született Bálint Gizella. A szülei magkereskedők voltak, és Londonban is volt cégük.

Amikor megtudták, hogy bejönnek a németek, kimentek Londonba, úgyhogy azután Angliában éltek. Ott is vetőmaggal foglalkoztak. Gyula bátyáméknak egy gyerekük volt a házasságból, akit szintén deportáltak. Éppen átesett valamilyen betegségen, már nem is volt olyan kisgyerek, tizen-nem-tudom-hány-éves, és vitték volna le vidékre, és azt hallottam, hogy a csendőrök leszedték őket a vagonból. Külön szedték a gyereket, külön szedték a feleséget, és a Gyula bátyám soha többé nem tudott róluk semmit. Itt maradt egyedül, család nélkül. A szülők kerestették a lányukat, minden protekciót bevetettek, hiszen azért pénzért sok mindent el lehetett intézni, minden lapba betettek, amit lehet, de soha nem találták meg őket. Ez még 1944 márciusában, áprilisában történt. Tehát ők is odavesztek ilyen szerencsétlen módon. Gyula bácsi nem házasodott meg újra, és 1956 után a felesége szülei kivitették Londonba. Ott is halt meg.